

Noget om skaberkraft

Båltale St Hans Todbjerg 2019

Af Arne Illeborg ©

Denne tale - og artikel - kunne blive ganske kort. Den er skabt af kun to ord!
Men til gengæld af to kraftfulde ord.

To ord, der skaber en sætning.

To ord, der skaber samfund.

To ord, der overalt skaber resultater og glæde, uanset om det gælder det nære fællesskab i familien, på arbejdspladsen, eller lokalt her i sognet. De to ord gælder alle i Danmark, i Norden, i det europæiske fællesskab eller i FN. Det gælder også inden for de fleste idrætsgrene.

To forfærdelige verdenskrige og intern splid og spektakel i Europa har ikke kunnet ødelægge den værdifulde drivkraft, der fortsat skaber vores samfund i dag.

Hvad er det for en hemmelighed, der gør os, der står samlet her foran St. Hansbålet i Todbjerg, til "verdens lykkeligste folk".

Frankrigs præsident, Macron, har et godt øje til det danske samfundssystem. Men de protesterende gule veste i Paris' gader kender ikke den danske model. Mere end 200 år efter den blodige franske revolution, tror de åbenbart stadig, at vold er vejen frem. Det er også mere end spændende, hvad der foregår i England, hvor parlamentet ligner en farce på det, vi forstår ved et folkestyre.

Men se jer om, her hvor vi nu står. Det er ikke kræfter ovenfra eller udefra, der har arrangeret dagens fodboldkamp, underholdning, mad, drikke, kaffe og kage eller sommerfesten i Mejlby i går.

Jeg kom til Todbjerg for mere end 25 år siden. En dag lå der en lille hvid konvolut i postkassen. Ingen afsender. Intet frimærke. En lidt hemmelig konvolut. Jeg lukkede den op. Det var en regning. Fra Todbjerg Vandværk. Jeg fandt ud af, at Ib, vandværkets omhyggelige regnskabsfører, troligt cyklede ud med opkrævninger fire gange om året.

Tænk, hvor mange penge vi gennem årene har sparet. Fordi denne lille livsnødvendige virksomhed, Todbjerg Vandværk, er drevet med frivillig arbejdskraft.

Mejlby - Hårup og Todbjerg har den luksus at eje forsamlingshuse. Jeg kan hilse og sige: De driver ikke sig selv. Der er folk, der knokler for at holde dem kørende, så vi andre har et sted at holde fester, bankospil, fællesspisninger, Skt. Hans aftener o s v

Her i Aarhus Nord har vi, med base i Lokalcenter Hjortshøj, efter sigende Aarhus kommunes mest velfungerende besøgstjenester. Til gavn og glæde for ældre syge og gangbesværede medborgere. Besøgstjenesten, består af frivillige og er udsprunget af Todbjerg - Mejlby sogns menighedsråd. Frivillige er også hele grundlaget for, at TMIF som idrætsforening er ved at boble ovenud af glade aktiviteter.

Vore frivillige bærer også: Lokalhistorisk forening, Husmoderforeninger, Skolebestyrelsen, Menighedsråd, Spejderne, Jagtforeningen, Landboforeningen, Gospelkor, Brass Band - og sikkert mange, mange flere

Vores lokale stolthed, Todbjergtårnet, drives af et selvejende tårnlaug, som står for hele økonomien, vedligeholdelsen af tårnet. Sammen med tennisklubben sørger tårnlaugets også for, at vi kan holde Grundlovsfester.

Sidst vil jeg nævne fællesrådet:

Da vores lokalområde flere gange var truet af en lufthavn ved Thomasminde, stod vi sammen.

Vi har også en trussel svævende i dag. Den er typisk dansk og hedder: Det går jo meget godt!

Og så læner vi os tilbage.

Men der skal arbejdes hver dag for at få det fælles til at fungere. Ellers forsvinder friheden og de kvaliteter, vi selv har indflydelse på og som gør, at det er dejligt at bo her.

Fællesrådet er vigtigt, for inde på rådhuset er der stor lydhørhed, når der kommer henvendelser fra borgernes repræsentanter i lokalområdet.

Derfor: Støt op om fællesrådets arbejde. De skaber velfærd for os alle.

Men hvad er velfærd?

Pudsigt som **velfærd** rimer på **selvfærd!**

Vi har det bedst, når vi selv bestemmer!

Prøv at snuse ind her her i flokken, hvor du står. Hvordan lugter velfærd?

Hvordan lugter selvfærd?

Mit gæt er, at selvfærd lugter lidt mere af armsved. Sådan som det kan lugte i et motionscenter og et omklædningsrum efter en god kamp.

Det lugter af SUNDHED!

Skal vores velfærdssamfund ikke kæmpe med enorme økonomiske byrder, er det ikke politikerne på Christiansborg, der skal i arbejdstøjet. Det skal vi selv. Små, enkle opgaver i nærmiljøet bør kunne løses uden et dyrt byråkrati.

Alt det, borgerne har RET til, kan let få velfærdssamfundets til at bryde sammen. Men rettigheder FORPLIGTER. Det tør ingen politiker i dag sige. Vi skal skabe muligheder og forståelse for, at **alle** yder deres til fællesskabet. Selv den mindste indsats er positiv.

Det skabte Danmark

Denne tale og artikel er på jagt efter den arvemasse, den DNA-kerne, der skaber de dansk-nordiske velfærdssamfund.

Det helt store spring i Danmarks-historien blev skabt inden for godt en menneskealder fra slutningen af 1700'tallet til midten af 1800-tallet.

Her blev Forenings-Danmark til.

Efter de store landboreformer skabtes først højskolebevægelsen 1844, arbejderbevægelsen 1872 og 10 år senere igen andelsbevægelsen. Grunden til de danske skytte- og gymnastikforeninger, som TMIF er resultatet af, blev lagt 1861. Senere fulgte og alle de andre bevægelser, og mange af os, der står her kan sikkert nikke genkendende til både FDF og Spejderbevægelsen, skabt i 1902 og 1907.

Danmarks - og verdens ældste - højskole blev grundlagt i Rødding 1844. Kraften er stadig Grundtvigs og Kolds tanker om, at frie mennesker sammen kan skabe noget helt nyt. Her ligger kimen i den levende og skabende kraft, der er blevet til velfærdssamfundet.

ud over de 80 folkehøjskoler i Danmark er der i dag 600 grundtvigske højskoler spredt ud på alle kontinenter. Her oplever mennesker, hvad Grundtvigs og Kolds tanker gør ved menneskers skaberevner.

Selv det kommunistiske styre i Kina sender folk til Danmark for at se nærmere på det mærkelige, der sker med mennesker på en dansk højskole.

De bevægelser er afgørende for, at vi kan stå her i dag som frie mennesker.

I vores eget fællesråd - og i foreninger landet over - sidder der mennesker, der får vore lokalsamfund til at fungere, selv i den mindste flække. De har gjort John F. Kennedys berømte ord fra 1961 til deres egne: "Ask, not what your country can do for you - ask what you can do for your country."

Spørg ikke, hvad det offentlige kan gøre for dig. Find ud af, hvad du kan gøre for det fællesskab, du er en del af.

Det korteste digt, der nogensinde er skrevet om vores måde at overleve på, er skrevet på engelsk af den danske matematiker, designer og forfatter Piet Hein:

Co-existence or no existence. Sam-eksistens eller ingen eksistens. - Samarbejde eller intet arbejde.

Og så er vi fremme ved de to ord, der skabte denne St. Hans tale:

Fællesskab forandrer.

Når vi *fælles skaber* noget *for andre*, *forandrer* vi den verden og de *fælles-skaber* vi lever i.

Den, der kan flytte fokus fra sig selv og over på sit medmenneske, forandrer virkelig livet. Ikke bare for de andre. At skabe noget *for andre*, *forandrer* i høj grad også en selv.

Og dem, man skaber noget godt sammen med, bliver ofte ens rigtig gode venner.

Lad os sætte fut i bålet og sende selvtilstrækkelighedens hekse og trolde af Bloksbjerg til.

Glædelig St. Hans
Glædelig sommer

